

КАКВО Е МЕСТНА ХРАНА?

(как европейското законодателство я дефинира)

- Местно произведена храна, която насърчава местната икономика, заетостта и хранителната културата на съответния регион,
- Произведена и преработена е от суровини от този регион,
- Продава се и се консумира в този регион,
- Включва и специални продукти на определени малки производители, които имат голяма значимост за местните пазари, но също така се продават и чрез различни канали в други части на страната.
- Като цяло местните храни, местният произход и снабдяването с такива храни се отнасят до късите вериги на доставки.

* Дефиницията е заимствана от европейското законодателство и практики, по-специално от правителствената програма на Финландия „Местни храни - но разбира се!“

КАКВО Е КЪСА ВЕРИГА НА ДОСТАВКИ?

Късите вериги на доставки се определят от:

- малък брой участници във веригата,
- тясно сътрудничество между участниците,
- растеж на местната икономика,
- географски и социални контакти между потребителите.

Примери: занаятчийници, in-house ресторанти, къщи за гости и хотели, продажби от фермата, фермерски пазари, хранителни кооперативи и др.

ПОЛЗИ ОТ ПАЗАРА ЗА МЕСТНИ ХРАНИ

Местните храни и нарастващото им търсене осигуряват:

- Възможности за работа и поминък в съответния регион,
- Увеличаване на приходите от данъци,
- По-богат избор за потребителите,
- **Повишаване жизнеспособността на първичното производство чрез нови възможности за търговия и добавена стойност при избора на продукти, които се предлагат в магазините, заведенията и туризма,**
- Насърчават бизнеса, който е в съответствие с устойчивото развитие,
- Развиват отговорни (честни) практики за производство на храни

* Дефиницията е заимствана от европейското законодателство и практики, по-специално от правителствената програма на Финландия „Местни храни - но разбира се!“

ПОЛЗИ ОТ ПАЗАРА ЗА МЕСТНИ ХРАНИ

- Изграждат имидж на производителя и същевременно дават лице с история на продукта,
- Местните храни ни позволяват да насърчаваме опазването на местните породи и сортове, биоразнообразието и да развиваме националната хранителна култура, богата на регионално разнообразие
- Гъвкавост – местните храни ни позволяват да реагираме, дори и в доста кратък срок, на променящите се нужди на потребителите.
- **Местните храни съкращават веригата на доставки, като по този начин улесняват проследяването на храните, контрола на произхода и етикетирането, което също допринася за предотвратяване на нарушения в хранителната верига. Това означава, че местните храни имат роля и в укрепването на безопасността на храните.**

* Дефиницията е заимствана от европейското законодателство и практики, по-специално от правителствената програма на Финландия „Местни храни - но разбира се!“

КАКВО Е ДОМАШНА ХРАНА?

(как европейското законодателство я дефинира)

Според официалното определение в Дания, това е частно приготвена храна у дома, но също така тази, отнасяща се към следните случаи:

- ❖ Когато едно семейство развъжда или култивира продукти за собствена употреба или доставя такива в скромен мащаб на други семейства, приятели и познати.
- ❖ Когато семейства и приятели си помагат едни на други и например взаимно се съгласяват да си помогнат с готвенето за едно парти.
- ❖ Когато ангажирате готвач или домашна помощница, която идва в собствения ви дом, за да готви за семейството и всяко приготвяне на храна се провежда в дома ви
- ❖ Когато е приготвена за дневни грижи за малки деца

КАКВО Е ДОМАШНА ХРАНА?

(как европейското законодателство я дефинира)

... и още за следните случаи:

- ❖ Когато е приготвена за Bed and Breakfast
- ❖ Когато е приготвена във фермата и се сервира там
- ❖ Когато е приготвена в къщи за гости и се сервира там
- ❖ Когато е приготвена за публични срещи в частни домове

Ако готвите в личен контекст (в частна сфера), не е необходимо да спазвате правилата на Закона за храните. В този случай храната е ваша отговорност. Затова винаги трябва да осигурявате добра хигиена по време на готвене.

КАКВО Е БИЗНЕС С ХРАНИ ПОД ТРИВИАЛНИЯ ЛИМИТ?

(официално в Дания)

Голяма част от приготвянето на храната и много хранителни мероприятия са под т. нар. "лимит на тривиалността". Тоест, в зоната между домашното приготвяне и професионалното производство на храни.

В този случай важно е колко често, как и колко организирано е то? Приготвянето на храната и хранителните мероприятия под тривиалния лимит се провеждат нерегулярно, за кратко време или пък не са организирани като истински бизнес с храни.

* Дефиницията е заимствана от контролния орган по безопасност на храните в Дания

КОГА ХРАНИТЕЛНИЯ БИЗНЕС Е ПОД ТРИВИАЛНИЯ ЛИМИТ?

Хранителните бизнеси под тривиалния лимит не са задължени да се регистрират, въпреки че могат да го направят, ако желаят.

Хранителни бизнеси, чиито дейности нямат определена степен на последователност или степен на организация, се считат за такива под прага.

За тях е важно каква точно дейност се извършва. Такива например са:

- Когато маркетингът на храните не е основната дейност.

- Когато дейността с храните е ограничена като честота или обхват.

- Когато дейностите не заменят съществуващите нормативни или фиксирани хранителни режими.

- Когато потребителите на тази храна по недвусмислен начин приемат, че тя е приготвена от нерегистрирана кухня, включително и в домашни условия.

- Когато дейността не се извършва постоянно, а само от време на време.

КОГА ХРАНИТЕЛНИЯ БИЗНЕС Е ПОД ТРИВИАЛНИЯ ЛИМИТ?

Хранителните инициативи, които нямат последователност, се наричат случайни събития. Такива бизнеси могат да произвеждат всякакви видове храни.

При хранителните инициативи, които нямат определена степен на организация, обикновено има ограничено приготвяне на храна или пък готвенето не е основната дейност на компанията.

Те подлежат на преценка дали дадена хранителна дейност има някаква последователност или степен на организация, как и до каква степен тези хранителни дейности се обявяват. Например рекламите в ежедневните вестници, в интернет или на собствения им уебсайт могат да означават, че хранителните дейности не попадат под ограничението за бизнес под тривиалния лимит. Но, ако тези реклами показват, че хранителните дейности са ограничени по време или обхват, то те пак попадат в определението бизнес под тривиалния лимит.

* Дефиницията е заимствана от контролния орган по безопасност на храните в Дания

КОГА ХРАНИТЕЛНИЯ БИЗНЕС Е ПОД ТРИВИАЛНИЯ ЛИМИТ?

Само земеделските производители на първична продукция като плодове, зеленчуци, сол, гъби, водорасли, охлюви и други подобни, както и бизнес инициативите за търговия на дребно, могат да имат хранителни дейности под тривиалния праг.

Продажбите пред фермата на някои първични животински продукти от домашни производители не може да бъдат под тривиалния лимит. (Имат отделни правила за такива продажби)

Търговските дружества за продажби на дребно и едро не могат да имат хранителни дейности под прага на тривиалност.

Компаниите, които продават храни за специални медицински цели, храни за кърмачета или преходни храни, трябва винаги да бъдат регистрирани и следователно не могат да имат дейности под тривиалния праг.

Инициативите за храни под тривиалния праг трябва да отговарят на съответните части от законодателството в областта на храните.

ПРИМЕРИ ЗА БИЗНЕС С ХРАНИ ПОД ТРИВИАЛНИЯ ЛИМИТ

- ✓ Когато частно лице продава домашно приготвени сладка, лютеници, печива на щанд на двудневен коледен базар, организиран на местния площад.
- ✓ Пътни сергии за продажба на домашно приготвени конфитюри, сладка или сок от плодове от собствената градина.
- ✓ Родителите или децата на всички 6-ти класове в училище пекат у дома си кифлички. Те се продават в училищната лавка. Печалбата от продажбата отива за училищния лагер на 6-ти клас.
- ✓ Когато домашна помощница понякога приготвя храна в собствената си кухня, ориентировъчно не повече от 10 пъти в годината, а притоплянето и почистването се извършват в кухнята на клиента.
- ✓ Училищни базари, които продават само напитки, пресни плодове, сладкиши, шоколад, хляб и печени сладкиши, или доставят мляко на децата. Продажбата не трябва да бъде от естеството на търговия на дребно.
- ✓ Продажба на вино с цветя в подаръчни кошници.